

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foale politică-poporală înființată la anul 1892 de partidul național român

Sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 28 coroane
 Pe o jumătate de an 14 zbroane
 Pe un pătrar de an 7 coroane
 Un număr costă 60 filer

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12
 (lângă postă)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foala Poporului«.

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
 (strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir peșt primadată 60 bani, a doua-ora
 50 bani, a trela-ora 40 bani.

Avem lipsă de comercianți și meseriași.

Am scris și am îndemnat într'un număr apropiat al gazetei noastre că să ne dăm copii la școală.

De astădată voi vorbi despre alt gol, care asemenea trebuie umplut.

Ne lipsesc comercianții (neguțătorii) și meseriași. Încă meseriași mai avem puțin, foarte puțini, dar comercianți români nu avem aproape de loc. E mare păcat și mare pierdere pentru averea națională, că așa este.

Să ne gândim de câte lucruri are nevoie un om zi de zi. Numai un singur om cât trebuie să cheltuiască pentru că să fie mulțumit cu toate celea trebuincioase. Avem lipsă de opinci, ghete, haine, pălării, mașini agricole, moblilii, sticlării, bumbac, ață, lampe, luminări, hârtie, cerneală, pleptene perii, curele și tot felul de fierării. Dacă clădim o casă avem nevoie de cărămizi, țigle sau șindile, scânduri, uși, ferestri, cule și altele. Și câte și mai câte alte lucruri. Aproape în fiecare zi trebuie să mergem la un cojocar, la un croitor, pantofar, mășar, lăcătuș, tinichigiu (pleier), vâpsitor, zidar și alții.

Numai o singură familie câți bani trebuie să deie din pungă în cursul unui an pentru că să aibă la casă și pentru toți celea trebuincioase. Și dacă vom socoti cheltueile milioaneilor de români, cari merg cu banul lor zi de zi, ba în fiecare ora și în fiecare clipă la străini, atunci vom vedea că punga noastră se ușurează cu sute de milioane, iar străinii se îngrașă și se înbogățesc pe spinarea noastră și din sudoarea noastră.

Păcat strigător la cer! Să privim în jurul nostru și ne îngrozim și ne vine să plângem de durere. Să aruncăm o privire asupra Brașovului și a Sibiiului. Aci aproape toți comercianții și meseriași sunt sași. Foarte puțini jidani și unguri. În Cluj, Arad și Oradea-Mare aceștia sunt asemenea

străini: jidani și unguri (puțini armeni). Și așa e pretutindeni, în toate orașele și în toată țara.

Multe mii de comercianți și meseriași români ar putea trăi bine, ba și-ar putea agonisi și avere, iar banii cei mulți, ce suntem siliți să-i cheltuim zilnic, ar rămânea în pungi românești, prin urmare ar înmulți averea națională.

Se învățăm în privința aceasta dela englezi, francezi și alte neamuri, cari își au comerțul lor național și industria lor națională, de aceea și sunt cele mai bogate națiuni din lume.

Deci să dăm copii noștri și la negoț și meserii. Dar întâiu să învețe ceva carte. Cu cât mai multă, cu atât mai bine. Căci pentru că să fii un bun comerciant sau meseriaș, nu ajunge să fii harnic și cinstit, ci se mai cere să ai și ceva școală căci în cazul acesta, lucrurile vor merge mai bine și faci mai mare ispravă.

Să ne punem pe lucru fără amânare. Să ne silim ca în scurtă vreme să avem o ceată mare și puternică de neguțători și meseriași.

Și firește, în scopul acesta trebuie să dăm cu toții ajutorul nostru moral și material. Problema (lucrul) acesta trebuie să intereseze de aproape și grăbit pe particulari, societatea și statul. Căci până când piețele noastre vor fi în mâni străine, până atunci România-Mare poate să fie mare și frumoasă, dar nu e românească.

Și până când industria și comerțul nu vor fi în mâinile noastre, vom rămânea un neam sărac, servit economic de altor neamuri, rămânându-ne nouă drept moștenire, cântecul vechiu de tânguire al noștrilor:

Munții noștri aur poartă,

Not cerșim din poartă'n poartă . . .

Dr. L. C.

✧ Răvaș politic.

Luptă în contra bolșevicilor ruși.

După ce am nimic pe bolșevicii unguri, acum e rândul rușilor. Știrile cele mai noi ne spun că armata rusăască bolșevică capătă bătăi în toate părțile. Asemenea populațiunea dela sate este satulă și scârbită de jaful și ticăloșiile bolșevice și în multe părți se ridică cu armă în contra lor.

Noi stăm de mult pază la Nistru. Acum s'a făcut la Lemberg (capitala Galiei) o înțelegere cu polonii pentru a lupta împreună cu ei contra armatei roșii, care amenință atât granițele Poloniei cât și ale României.

Reforma electorală în Bucovina.

Gazetele din Cernăuți publică textul proiectului de reformă electorală din Bucovina. Și această reformă înălătură principiul reprezentării proporționale — excepție se face numai pentru orașul Cernăuți — și prevede circumscripții electorale de câte 30.000 locuitori pentru alegerile de Cameră și 70.000 locuitori pentru alegerile de Senat.

Acest proiect, care este asemenea cu cel din Ardeal, a nemulțumit adânc naționalitățile și pe socialiști.

Bucovina va fi reprezentată în Cameră prin 26 deputați, iar în Senat prin 12 membri aleși și doi membri de drept (mitropolitul Bucovinei și arhiepiscopul de Rădăuți).

Drept de alegerea va avea fiecare cetățean român, care a obținut cetățenia în una din comunele Bucovinei înainte de 1 August 1914, care are domiciliul real în una din aceste comune și nu e exclus dela acest drept.

Hotărârile congresului socialist.

Congresul socialist din Lucerna (Șvețera) a luat următoarele hotărâri:

1. Contra intervenției în Rusia; 2. Contra blocadei Rusiei; 3. Contra reținerii într'un fel de selăvie a peste un milion prizonieri; 4. Contra masacrelor din Armenia.

O altă rezoluție cere retragerea trupelor germane din Lituania și Litonia și recunoașterea republicii letone ca stat independent.

Cu privire la chestia balcanică, congresul recomandă unirea popoarelor balcanice în federație, însă menținându-se autonomia fiecăruia.

Francezii fac ordine în Bulgaria

Din Sofia se anunță că trupele franceze au arestat pe șefii partidului socialist din Rusciuc, cari au fost predați Curții Martiale din Sofia.

Din Sofia se anunță că imediat după instalarea sa în oraș generalul Grazziani a proclamat starea de asediu și luând cenzura scrisorilor și ziarelor din mâna autorităților bulgare a instituit cenzura franceză.

Acțiunea României.

„Le Matin” scrie: Nu e de ajuns o politică negativă față de acțiunea României, ridicând piedeci în calea acestei acțiuni și cercând să o împiedecăm de a-și culege roadele victoriei sale. Din potrivă a sosit momentul pentru o colaborare strânsă cu România, pentru a proteja națiunea maghiară și a o ajuta să ajungă la un regim stabil, că să se poată statornici o pace durabilă și în aceea parte a Europei.

Turburări în contra jidanilor.

Ungurii din Budapesta scârbiți și năcăjiți peste măsură pentru ticăloșiile și hoțiile bolșevicilor unguri, acărui conducători au fost în majoritate evrei, au început a porni goană de răzbunare în contra jidanilor de acolo. Ei prind pe jidani pe stradă, îi trag jos din tramvai, din trăsură, îi bat până la sânge. În multe părți jidanii nu se lasă (ei sunt mulți de tot în Budapesta), și se încinge luptă înverșunată.

Comandamentul militar român a făcut dispoziții ca să oprească astfel de turburări.

A doua cuvântare a d-lui I. Maniu.

După ce s'au sfârșit desbaterile privitor la reforma electorală și agrară, dl I. Maniu a mai ținut o vorbire de mare însemnătate în care se ocupă de hotărârile dela Congresul păcii, de atitudinea (ținuta) noastră față de neamurile străine ce trăiesc cu noi, drepturile noastre asupra Bănătului și a ținuturilor românești din Ungaria, roadele ce trebuie să le culegem din biruința noastră asupra ungarilor.

Dăa vorbind despre zdrobirea armatei maghiare, sfârșește cuvântarea astfel:

Este o importantă chestiune internațională situația creată prin înalțarea triumfală la Budapesta a armatei române. Când am îndreptat armata spre Budapesta nici pe departe nu ne-a trecut prin gând să ducem războiul de cuceriri, să facem politică imperialistă răpind cu armele teritorii. Dacă am dat curs liber avântului vitejilor noștri am făcut-o că pacea noastră să fie sigură și pace nu ar fi fost până când inamicul secular nu

și recunoaștea inferioritatea sa absolută în toate privințele și până când prin vitejia română nu îl aduceam în imposibilitate de a ne mai primejdi hotărârile și existența noastră. N'am luptat în contra bolșevicilor, ci a armatei maghiare, împotriva forței unui stat în fruntea căruia se găsea un guvern dușman nouă, noi n'am învins armata bolșevică ci armata bine organizată a poporului maghiar, a statului dușman vecin. Nu suntem în război cu o ceată anarhică ci cu republica maghiară pe care am bătut-o. Interesele noastre pretind să culegem fructele acestei învingeri. Dacă n'am face-o am duce o politică necorespunzătoare aspirațiilor neamului. Nu vrem pieirea poporului nici cucerirea teritorului maghiar. Vrem însă să urmeze în Ungaria stări de acelea cari să ne lase să refintrăm cât mai repede în s'are de pace ca să ne trimetem acasă vitejii flăcăi la muncă lor. Aceasta o putem face numai prin desarmarea desăvârșită a Ungariei, ca să nu mai poată neliniști lumea și să nu ne conturbe în munca noastră rodnică; prin hotare sigure, cari să nu ne pună, în inferioritate față de vecini. Nu fac aluzie la Tisa mijlocie nici la teritoriile ungurești de dincolo de Dobrișin și Oradea, oi mă gândesc la tratatul nostru din 1916, care ne asigură gurile Mureșului și toate ținuturile românești de dincolo de Oradea și Sătmăre spre a forma un inel puternic de apărare față de inamic.

Mai departe trebuie, ca în Ungaria să se instăpânească o guvernare prietenească nouă și dreaptă pentru populația ungară. Nu ne amestecăm în afacerile interne ale altui stat dar nu ne este indiferent ce guvernare este, acolo. În Ungaria trebuie liniște ca să nu fim turburați și noi prin o guvernare impusă, inventată, din straturi suprapuse, cari ar fi împotriva curentelor sănătoase democratice și fără legătură cu masele mari. N'am admise nici odată ca democrația, marile mase muncitoare să fie doborâte prin ajutorul dorobanțului român, ca să se instituie la Budapesta un guvern din straturi suprapuse, oprimate, care n'are nici-o legătură cu pătura largă a poporului maghiar și nu s'ar putea menține decât numai printr-o politică de șovinism.

Șvabii din Bănat pentru România-Mare.

Cu ocazia întrunirii pe care Șvabii au ținut-o la Timișoara, s'a votat următoarea rezoluțiune:

1. În numele tuturor Șvabilor din Bănat declarăm, că binele ori-cărei națiuni din Bănat e de așteptat numai dela un Banat, unitar și neîmpărțit, că un Bănat împărțit cu granițele sale nenaturale ar însemna o ruină economică pentru toate popoarele cari îl locuiesc, un prilej pentru nestăruite certuri și nemulțumiri constante ar tulbura pacea. De aceea dorim întregritatea Bănătului.

2. După ce Timișoara, centrul vieții sociale și economice a fost în-

corporată României și suveranitatea M. S. Regelui României întinsă peste Bănat, pentru-că vedem în manifestul dela Alba Iulia o garanție pentru aceea, că în statul nostru viitor, caracterul poporului nostru se va dezvoltă liber și vom putea folosi liber limba noastră maternă și amândouă în domeniul politic, economic, cultural și social se vor putea dezvoltă liber și ne'impedesat și prin aceea vom putea asigura viitorul nostru național, dorim ca întregul Bănat, unitar și nedespărțit să fie alipit Regatului României-Mari.

3. Această hotărâre să fie comunicată Conferenței de pace.

Franz Wetzel și K. Möller, președinți.

Dr. Frecot, secretar.

Iohan Tengler și Iulius Neuhaus, censored.

Adunarea aceasta națională a șvabilor a trimis la Sibiu o delegație compusă din fruntașii șvabilor noștri și care a prezentat Consiliului Dirigent un memoriu, exprimând dorința în numele tuturor șvabilor ca întreg Bănatul să fie alipit României. Delegația a fost primită de dl Dr. Aurel Vlad, în locul d-lui Maniu care se află la București. D. Aurel Vlad a răspuns delegației următoarele cuvinte:

Vă salut în numele C. D. R. și vă zic bine a-ți venit.

Venirea D voastră este de-o importanță deosebită pentru în ereșele țării noastre.

Dorința D-voastră referitor la alipirea întregului Bănat la România, este și dorința noastră frățiască, fiindcă o înjumătățire a Bănătului n'ar putea aduce roade nici României dar nici Sărbiei.

Pentru șvabi înjumătățirea Bănătului constituie un adevărat dezastru.

Santem incredințați de sinceritatea dorinței D-voastre exprimată prin viu graiu și în scris, fiindcă poporul șvabesc a suferit alături de milioanele de români, același regim de asuprire, din care am învățat înădejuns, mai cu seamă noi români, cum trebuie să ne purtăm cu concetățenii noștri.

În adunarea națională a românilor dela Alba-Iulia, am fixat atitudinea noastră față de neromâni și vă asigur, că nu se va afla om politic român, care să nu se conformeze din convingere tuturor acelor principii.

Dorim ca toți fii poporului șvabesc, să fie cetățeni ai României-Mari, fiindcă avem credința, că acest popor va contribui mult, alături de celelalte popoare conlocuitoare, la mărirea și întărirea României, care și-a impus ca principiu al existenței sale, libertatea culturală și economică a tuturor popoarelor de sub scutul său.

Aceasta este ținta noastră și sunt convins că întru ajungerea ei, sprijinul D-voastre ne va fi prețios.

Trăească poporul șvabesc.

7 Ce se întâmplă în Ungaria ?

Dr. Vázsonyi, Martin Lovászy și contele Ștefan Bethlen, s'au întors la Budapesta unde au avut înțelegeri cu membrii guvernului.

Böhm, fostul ministru plenipotențiar comunist dela Viena, după ce a ars arhiva legațiunii, a fugit. Ofițerii, cari s'a prezentat la legațiunea ungară, au bătut cu bastoane personalul aflător acolo și i-au dat afară.

Ministrul președinte Ștefan Friedrich a declarat unui corespondent al ziarului „Neue Freie Presse”, că comuniștii maghiari au săvârșit crime îngrozitoare. Pe majorul Bartha, care cu ocazia contrarevoluției din 24 Iunie a condus pe elevii academiei militare din Budapesta, l'au scos din valurile Dunării cu trupul plin de înșepături, cu brațele frânte și legat. Oamenii eliberați acum, povestesc lucruri îngrozitoare, ce le-au săvârșit călăii roșii. Jertfele erau legate, înșepate în toate părțile și legând de mijlocul lor fier sau pietrii grele, erau aruncați în Dunăre. În pivnețele parlamentului din Budapesta s'au găsit 860 de cadavre în putrefacție. Probabil că astfel de crime se vor descoperi și în alte pivnițe din oraș.

Intre jertfele acestea s'a găsit și cadavrul lui Ioan Hock, fost preot catolic și deputat din partidul lui Károlyi. Acestei victime nenorocite i-s'a găsit brațele tăiate, picioarele frânte și limba ruptă.

Ministrul președinte ungar Friedrich a adresat un apel către public, invitându-l să se abțină dela represalii arbitrare (de a-și face însuși judecată) față de bolșevici și dela persecuțiuni de natură confesională sau națională. Persoanele răspunzătoare pentru păcatele domniei bolșevice își vor primi pedeapsa în baza codului penal. Pe aceia cari nu se vor conforma acestor dispoziții, îi va pedepsi, pe funcționarii publici îi va concedia din slujbe, iar pe studenții îi va eschide dela toate institutele de învățământ.

Ministrul președinte Friedrich a dat o ordonanță în înțelesul căreia încetează toate organizațiile județene, orașene și comunale ale republicii sovietiste și organele administrației cari existau în 30 Octombrie 1918 sunt datoare a-și relua activitatea.

Corespondentul ziarului „Nagyváradl Napló” publică o convorbire ce a avut-o cu un funcționar ungar întors acum dela Budapesta la Oradea, care povestește unele lucruri interesante.

În apropiere de Solnoc se pot vedea șanșurile, gropile cauzate de granate și mormintele soldaților căzuți. Solnocul a suferit în mod îngrozitor. Casele din suburbii sunt toate ruinate sau arse. Tunurile armatei roșii erau așezate în jurul gării. Un obuz a nimerit într-o casă în care se afla o familie din 8 membri și i-a omorât pe toți. Celea mai multe clădiri frumoase ale orașului sunt astăzi ruine. Samuelly Tibor aducea sentințele de moarte citind ziare, fumând țigare.

În Budapesta este ordine completă. Comandantul orașului este generalul Holban. Placatele de propagandă alifiate de bolșevici au dispărut și busturile lui Lenin și Trockij. Scumpetea în oraș este de nedescris. Oamenii aproape se omoară pentru ca să ajungă la o bucată de mâncare. Prăvăliile sunt închise. Un ou costă 8-10 coroane, chilogramul de fasole 10 coroane.

Béla Kuhn a fost dus în localitatea Nardmühle lângă Raabs în districtul Weidhelfen. Cetățenii și sfatul țăranilor a spus că aceasta este o pângărire pentru ei și că până în 24 ore să fie luați de acolo și Béla Kuhn și tovarășii săi căci în caz contrar, nu iau răspunderea pentru ceace s'ar putea întâmpla.

S'a alcătuit iarăși un nou guvern la Budapesta. Membrii acestui guvern sunt:

Ștefan Friedrich, ministru președinte, Martin Lovászy, ministru de externe, George Baloghy, ministru de justiție, Ștefan Friedrich, ministru de comerț, Ștefan Szabó, ministru de agricultură, Carol Huszár, ministrul cultelor și instr. publ., Ștefan Haller, ministru de propagandă, Ioan Mayer ministrul micilor proprietari, Iacob Bleyer ministrul minorităților naționale, Béla Térffy ministrul de alimentare.

Pentru ministerul muncitorilor industriali nu s'a găsit încă om potrivit.

Se știe, că guvernatorul Ungariei este principele regal Iosif, acesta numește în slujbe pe miniștri și în mâinile acestuia depun jurământul toți miniștrii. Iosif este un arhiduce din familia de Habsburg, care a fost crescut ungurește, a trăit tot între unguri și este cu trup și suflet maghiar. Este foarte popular între unguri.

Aviz.

Aducem la cunoștința cititorilor și abonenților gazetei noastre că după prețul hârtiei, plata lucrătorilor-tipografi și toate cheltuelile împreunate cu scoterea foii s'au urcat în măsură de necrezut, suntem siliți să ridicăm și noi prețul gazetei noastre (deși în măsura mai mică decât alte gazete), începând cu 1 August a. c., la 28 cor. pentru anul întreg.

Dela 1 August deci, costul abonamentului face:

*pe un an 28 cor. (14 lei)
pe un jum. de an 14 cor. (7 lei)
pe un pătrar de an 7 cor. (3.50 lei)
un număr costă — 60 fil. (30 bani).*

După ce se pot trimite bani prin poștă, rugăm pe toți ceice n'au plătit încă prețul abonamentului, să binevoiască a ni'l trimite prin poștă fără întârziere.

Administrația.

Admiterea în Școlile Militare.

Se aduce la cunoștință că în conformitate cu aprobarea ministerială pusă pe referatul Nr. 2028 din 1 August. a. c. s'a hotărât că și pentru anul acesta să fie admiși în școlile militare — fără examen — elevii școlilor de Cadeți din fosta Monarhie Austro-Ungară după următoarea normă:

Elevii din anul III. și IV. al școlilor militare.

Cererile de înscriere ale Cadeților de Artilerie, se vor trimite școlilor militare de Artilerie și Mărină din București (Calea Griviței).

Cererile Cadeților de Infanterie se vor trimite: Școlilor militare de Infanterie, Geniu și Administrația, București, (strada Isvor).

Aceste cereri vor trebui să sosească la Școlile respective cel mai târziu la 1 Septembrie st. n. 1919. Însotite de următoarele acte:

- a) Actul de naștere.
- b) Un certificat prin care să se constate clasele absolvite în Școala de Cadeți.
- c) Un act de naționalitate.
- d) Un angajament prin care elevul se obligă ca după dobândirea gradului de Sublocotenent, să servească în armată ca ofițer activ, timp de 9 ani impliniți.
- e) Consimțământul părinților sau a tutorului autentificat, prin care elevul este autorizat a îmbrățișa cariera militară în Armata Română.
- f) Un angajament din partea părinților sau a reprezentanților legali, prin care se obligă, că în caz de părăsirea armatei înainte de 9 ani impliniți, sunt obligați solidari ca fiul lor să restituie cheltuelile făcute de Stat cu întreținerea elevului în școală, precum și cu echiparea lui la obținerea gradului de Sublocotenent.

Extras din ordonanța Nr. 21 și 25.

Comandamentul Trupelor din Transilvania ordonează, că

1) Vor fi considerați ca vinovați toți aceia, cari fără rea credință prin localuri publice, în gări, trenuri, în restaurațiuni, pe străzi, vor vorbi sau vor discuta în ori ce chip știri, fie adevărate, fie închipuite sau își vor da părerile despre operațiunile de războiu, sau despre situație și mișcarea trupelor, precum și ceice vor critica poruncile date de autoritățile militare sau ori ce alte măsuri cu privire la armata română.

2) Ceice să vor face vinovați de una dintre poruncile de mai sus, să vor pedepsi de judecatori militari cu închisoare până la un an și amendă până la 2 mii de Lei.

Când însă faptele de mai sus, să vor săvârși cu gând de spionaj sau trădare, pedepsele vor fi cu mult mai aspre, după legile de războiu.

Vorbirea la Proiectul de Decret-lege pentru Reforma Agrară

Onor. Mare Sfat!

Cu mare bucurie am alergat la acest mare sfat luând cunoștința că precum în România veche s'a decis, a se împărți la țărani și moșile statului, așa se va face și în Ardeal, dar aflând contrariul mi s'am luat voie a face amendamentul la art. 32. „Pământurile luate prin comasare și segregare dela țărani din Țara-Făgărașului să li-se dea țăranilor și comunelor — oprindu-se din el numai o fermă de model în administrația statului”. Ca membru al comisiei agrare cetind proiectul tipărit, m'am convins că în acest proiect nu se amintește nimic nici de expropriere nici de împărțire la țărani din pământurile statului, am câștigat convingerea că acest pământ este un „*noli me tangere*”. Am întrebat în comisie și mi s'a dat răspunsul, că în acest proiect de reformă agrară, nu mai trebuie anunțat și pământul statului, că aceea se înțelege de sine, că sub persoană morală se înțelege și statul cu moșile lui. Ulterior m'am convins că este numai o tragere pe sfoară cu pământurile statului maghiar anume, nu se amintesc în acest proiect, pentru că au se rămână întregi la statul român în România-Mare. Am înțeles că s'a trimis o comisie din secția agronomică în Țara-Oltului la fața locului și aceasta comisie fiind încântată de bunătatea pământului și a întocmirilor ungurești din țara lui Radu Negru — a propus ca acest „*canaan*” să i păstreze pentru statul Român. Când m'am auzit de aceste hotărâri, eu ca fiu al Țării Oltului — care-i cunosc necazurile și lipsurile, am văzut că nu este bine nici drept ca acest pământ se rămână în mâinile statului întreg, că statul se veseleşte și toată românimea numai Țara-Oltului jalește trecutul ei plin de suferințe în care rămâne și mai departe, dacă nu se restituie acest pământ țăranilor.

Sunt 19.454 jugere (19 mii 454 jug.) pământ bun răpit de guvernul unguresc prin comasare și segregare dela bieții români. Și anume:

1. Porumbacul inferior are jugere	309.50
2. Serata	1931.358
3. Scorelul	1558.
4. Streza-Cârțișoara	3621.
5. Oprea-Cârțișoara	3721.
6. Arpașul-inf.	1225.
Arpașul-sup.	100.
7. Ucea de jos	428.
8. Vistea super.	1308.
9. Drăguș	256.
10. Sâmbăta-de-jos	457.
11. Breaza	1029.
12. Beclean	346.
13. Făgărașul	740.
14. Mândra	319.
15. Șercaia	602.
16. Veneția-superioară	711.
17. Comana superioară	62.
18. Comana-infer	197.20
19. Cucinlata	526.

Imi pare bine că cunoașteți din expozeul făcut de dl avocat Coroian, la dezbaterea specială a acestui proiect procedură ungurească la comasare și segregare — pentru care și-a cerut permisiune a o numi cu cuvântul cel adevărat, de „*procedură*

a părintelui protopop N. Borzea.

hoșească”. Da! Onor. M. Sfat. acele hoșle le-a îndeplinit la comasare și segregare și în Țara Oltului cu pământul românesc, ca să sărăcească pe Oltenii, să spargă maza compactă a românismului, Zic a luat dela țărani pământul cel bun, din jurul satului și în lunca Oltului și în schimb i a dat țaranului pământul cel avea statul, în mii de parșele împrășiat în toate hotarele *sterpi, petros și ruginos*. Ași putea spune și cum a ajuns bietul la acele mii de parșele, însă nu vâiesc să obosesc atenția Onor. M. Sfat. Dăstul că statul are acum în Țara-Oltului cel mai bun și roditor pământ în mâna sa, peste 19 mii jugere. În Țara-Oltului nu sunt proprietari mari de pământ, nu sunt latifundii, nu sunt seși bisericești, nici porționi canonice. Bisericile nu au pământ nici case parociale, comunele nu au bol de pășune, vitele fiământesc pe ogoarele arse de soare tot timpul verii și înzădar nobilitez rasa bovină, dacă lipsește pășunea. Și numai bunul Dumnezeu știe cât de grea o duc țăranii în privința aceasta de când statul maghiar a făcut hoșle la comasare și segregare, precum bine a arătat dl avocat Coroian. Și dacă pământul statului nu se dă țăranilor atunci Oltenii sunt esclusi dela aceasta mare bucurie și trebuie să puacă dolia de jale în România-Mare.

Ași putea înșira cazul trist de omoruri dela comasare că românul își lubește pământul său, dacă Onor. M. Sfat imi va da voie ca să se poată convinge acest mare Sfat, că eu mărturisesc adevărul și jalea acestui popor — când am luat cuvântul în aceasta chestiune și vâiesc a se face dreptate și cu fiul țării Oltului, pentru că ei sunt tot atât de harnici, tot atât de vrednici în lupta de desrobire națională ca și ceilalți români din România-Mare.

Onor. Mare Sfat! Am văzut cu ochii mei jartfele comasării în Țara-Făgărașului. Am văzut oameni omorâți în lupta de apărare brazda lui de pământ, la comasare și segregare. Am văzut în o comună din mijlocul Țării Oltului la care și astăzi îi stă înfundată ulița principală și alte uliți laterale — după comasare — fiindcă statul maghiar i-a luat toată acea parte bună de hotar, oprindu-le căile dela isvoare și dela crucile, unde se făcea procesiune. Am văzut fidlor de popă românesc pălit în cap la o fântână de hotar — de birle și cu mare jale l'am îngropat. Familia numeroasă a acestui preot și a notarului român în lupta contra comasării s'a nimicit cu totul, pentru că ținea cu sfințenie la pământul strămoșesc și românesc răpit de statul unguresc și nu voia să i lase. Așa statul unguresc are pământ la 19 sate din Țara Oltului unde și a format vatra caldă sub cuvânt că sunt ferme de model.

În unele locuri a început cu prăsirea de cal — herghelii ale statului — cari căi aveau un tralu mai bun ca al țăranilor, iar vitele de prăsilă și de lapte ale țăranilor se afirșeau de foame pe ogoarele petroase și uscate le seca isvorul laptelui. Statul maghiar după experiențe de decenii a observat că trec din deficit în alt deficit. Oail lor

orbeau și se prăpădeau cu toată știința veteranilor scump plătiți. Oltenii ziceau că e bătăia lui Dumnezeu!

După aceasta tristă experiență a trebuit să schimbe procedura de economie, introducând lăptărie și brânzărie de Făgăraș, care încă nu adăcea nici un venit statului, deoarece până ce hrăneau cai fiământzi din Peata și Făgăraș statul nu-i rămânea decât lauda că e fermă de model. Stând lucrurile așa am avut sfânta datorință a le arăta, ca fiu al Țării Oltului, cu dragoste de neam, ca să se poată îndrepta răul spre bine. Țăranii din Țara-Oltului nu cer acest locuri din lăcomie sau din bogăție ci din mare lipsă de pământ de a se putea dezvolta, nu cer nici un favor — ci cer și ei dreptate. Și dacă acest proiect pentru reforma agrară, este o operă de dreptate națională, precum bine a caracterizat-o și dl Goga și dacă afirmațiunile domnului șef de resort Bontescu au fost sincere „că scopul acestui proiect este să mulțamească voința întregului popor — al fiământzilor ca să se refacă nedreptatea secolilor trecute, atunci mă rog de Marele Sfat, ca să se primească amendamentul prezentat și dacă pretind aceasta pentru integrarea țăranilor în pământurile avute, o cer pentru cel fiământzi chiar în interesul statului român. Și nu mi vine a crede ca Onor. M. Sfat să lase tot în jale țara Făgărașului, precum a rămas dela guvernul maghiar, și nu mi vine a crede, că Onor. Marele Sfat, să desconfidare (nesocotească) cererea dreaptă a acestui ținut curat românesc, care a dat neamului românesc rolul de întărire, ca un stup puternic, atunci când era stăpân pe aceste pământuri bune. A dat un Radu Negru care cu Oltenii săi trecând peste munți a întemeiat Măntenia, de unde astăzi ne-a venit mantuirea neamului întreg și un George Lazar care a luminat România. Și dacă nu se va primi amendamentul, protestez ca statul român să se facă moștenitorul unui stat imoral. Statul maghiar nu se poate numi persoană morală, ci persoană imorală când prin comasare și segregare a furat dela țăranii aceste pământuri. Și Marele Sfat al neamului românesc nu va hotări niciodată ca statul român să fie moștenitorul hoștilor ungurești și a imoralității ci ocrotitorul țăranilor români, despozați de pământul lor strămoșesc. Mă rog ca Marele Sfat să binevoască a primi amendamentul cetit, ca și țăranul Oltean să se poată bucura la zilele fericite ajans de neamul românesc, la acest mare prasnac național aduse de proiectul agrar.

Generalul Ferigo în Sibiu.

Sâmbătă a fost în orașul Sibiu generalul Ferigo, organizatorul legiunilor de voluntari în Italia. În cinstea distinsului oaspe Consiliul Dirigent a dat un banchet la care au luat parte d-nii și fi de Resort și alte notabilități ale Ardealului.

Di Manlu din cauză că a fost bolnav nu a putut lua parte și a fost înlocuit de dl V. Goldiș.

La toastul ministrului Ardelean, generalul Ferigo a răspuns accentuând între altele că avonul după care Italia ar fi dat ajutor Ungurilor, în recenta ofensivă, este pornit de cercurile deșmanilor noștri. Italia nu a dat nici un ajutor Ungurilor și a rămas credincioasă Antantei, în care ocupă un loc de frunte România.

Reforma agrară

— Proiect de decret-lege —

3. Toți capii de familie care în războiu au devenit invalizi, dar împreună cu familiile lor sunt capabili a munci pământul. Tot aci se înscrie și familiile celor căzuți în războiu.

4. Toți capii de familie, cari au făcut serviciul militar, fără de a fi devenit invalizi.

5. Bărbați neînsurați, cari au devenit invalizi în războiu, cari sunt capabili să lucreze pământul.

6. Bărbați neînsurați, cari au luat parte în războiu fără a fi devenit invalizi.

7. Familiile celor mobilizați prin ordinul Consiliului Dirigent.

8. Cei emigrați dacă s-au reîntors, respective familiile lor dacă nu au alt susținător.

9. Capii de familie, cari n'au luat parte în războiu.

10. Bărbați neînsurați, cari nu au făcut serviciul militar în decursul războiului.

Intracela de o categorie să precădere cel cu familie mai mare considerându-se de membri ai familiei toți susținuții de același cap, respective singurul susținător al familiei, fără considerare că sunt consăngenii, legitimi, adoptați sau ba.

Nu pot fi considerați aceia, cari au proprietate mai mare de 5 jugăre catastrale numai după îndestulirea tuturor celor înscriși în punct 1—10: aceia, cari au proprietate mai mică de 5 jugăre cat. vor primi numai atât cât le lipsește până la 5 jug. cat. după îndestulirea celor lipsiți cu desăvârșire din aceeași categorie.

§ 34.

Intre cei înscriși în articolul precedent vor fi împărțiți mai întâi aceia, cari nu au de loc sau au prea puțin pământ, dacă altfel intrunesc cerințele decretului de lege de față.

§ 35.

La orașe se vor împărți și distribui în conformitate cu § 1, punct 4 imobile potrivite pentru grădini și mici proprietăți, aplicându-se analog dispozițiile paragrafilor 30, 31, 32, 33 și 34, întrucât se vor afla proprietăți imobile supuse exproprierii prin acest decret-lege.

§ 36.

Dacă, după îndestulirea sâtenilor va rămânea pământ disponibil, Consiliul superior va avea dreptul să înființeze conform punct 2, § 1 al acestui decret-lege noi proprietăți mijlocii și ferme de model. Vor avea precădere la optarea acestor fel de proprietăți cei cu pregătiri speciale sau cunoștință practică probate.

§ 37.

La împărțirea terenului expropriat vor concura locuitorii tuturor comunelor, cari după situația lor geografică sunt avizate la acel teren, fără considerare la împrejurarea că în a cărui hotar zace. Pentru o mai bună arândare a hotarelor comunale și în scopul îndestulării cererilor îndreptățite se vor putea face chiar și schimburi între comune. Asemenea proprietarului expropriat și se va putea da restul scutit de exproprieri în alt loc, dacă va oferi de bună voie moșia sa întreagă spre exproprieri sau îndestulirea cererilor îndreptățite a sâ-

tenilor va reclama moșia întregi și fie în hotarul comunei, fie în altă parte, se va afla teren disponibil.

§ 38.

La împărțirea țărasilor muscitori de pământ se va ține seamă și de lipsurile de pământ și pășuni în comune.

§ 39.

Islazurile vor trece numai în proprietate comună și nu va putea fi exclus nici un locuitor al comunei dela folosul lor chiar când nu ar avea pământ cultivabil.

§ 40.

Pământurile distribuite sâtenilor nu se vor putea înscrie prin acte între vii nici împovăra afară de pretențiunea „Banca Agrară“ până la 4 Ianuarie 1933.

§ 41.

Nu vor putea beneficia de pământ nici de arăzi prealabile aceia, cari au comis acte de trădare împotriva statului român constatate de forurile judecătorești apoi și cei cari nu au urmat ordinul de chemare, dezerterii aceia cari în timpul revoluției au ecarit, jefuit sau furat și nu au restituit obiectele înstrăinate sau dețin și astăzi obiecte, cari formează proprietatea statului. Mai departe alienați, interziși și aceia, cari sunt puși sub curatelă sau tutelă prelungită pentru prădare (risipă), în sfârșit acei despre cari procurorul regeșc în înțelegere cu forurile administrative va fi stabilit că vagabondează fără lucru, aceia pe cari comisia județeană cu 2 (doi) din trei părți a voturilor îi va afla de nevrednicie de a fi împărțiți cu pământ. Comisiunea județeană totdeauna va hotări cu vot secret asupra vredniciei celor cari vor să fie împărțiți de câte ori vor cere cel puțin 2 membri ai comisiei, contra hotărârii comisiei județene este admis recursul la Consiliul superior pentru reforma agrară în termen de 8 zile.

Consilierul agricol al județului va avea datoria să propună comisiei județene să lipsească de pământul primit pe aceia cari nu îi vor lucra fără a fi împiedcați de împrejurări neatârătoare de voința lor. Hotărârea comisiei județene se va putea ataca cu apel adresat Consiliului superior. Pământul ce se va lua va trece la fondul de exproprieri.

Capitol III.

Plătirea prețului de exproprieri și rescumpărarea imobilelor prin nouii proprietari.

§ 42.

Despăgubirea proprietarilor expropriați se face prin Banca Agrară, care se va înființa printr'un decret special.

§ 43.

Plata prețului cuvenit proprietarului expropriat se face în obligațiuni de rescumpărare a imobilelor, amortisabile în cel mult 50 ani și purtătoare de dobândă de 4% pe an. Valoarea nominală este scotită la plată drept valoare reală. Obligațiunile vor fi vincluate pe 10 ani.

§ 44.

Plata prețului pentru fiecare proprietate se va face după ce va fi stabilit definitiv

prețul de exproprieri și va fi preluată moșia. Atânda ce vor plăti-o sâtenii până la acest termen va fi a proprietarului. Arânda anticipată proprietarului de fostul arândator se va subtrage din prețul de despăgubire și se va reînapoi.

§ 45.

Pentru a ușura operațiunile de exproprieri și împărțire a pământului, statul va pune la dispoziția băncii suma de 25,000,000 lei. Statul va garanta plățile obligațiilor de rescumpărare și va contribui cu 25% din prețul cumpărării imobilelor la împărțirea cu pământ a celor lipsiți de mijloace suficiente ca să-și poată începe gospodăria. Asupra acestei contribuții va hotări din caz în caz Comisiunea județeană respective Consiliul superior. Totdeauna va contribui statul cu 25% prețului de cumpărare la colonizări.

§ 46.

Proprietarul este îndatorat să-și ridice singur titlurile dela casa băncii, sau locurile designate de aceasta. Banca este datoare a înștiința în scrisoare recomandată despre asemănarea întâmplată.

§ 47.

La ridicarea titlurilor bancă va cere dovada identității și a autorizației personale prin act public.

§ 48.

Dacă imobilul este împovărat banca va reține tot prețul exproprierii și va aviza judecătoria de ocol de autoritatea de carte funciuară cerând scrierea pretenșiunilor după normele legilor în vigoare. În baza asemnării judecătorești „Banca Agrară“ va achita creditorii hipotecari în numerar. Interesele samei de despăgubire scadente dela ziua fixată în § 44 revin proprietarului. Acestea nu vor putea fi mai mici ca dobânda obligațiilor.

§ 49.

Ori ce acțiuni de revindicare, urmărirea imobiliară sau de venite, precum și orice drepturi reale de pe imobile vor trece pe contravaloarea lor, neschimbând această împrejurare competența judecătorești. Imobilele expropriate vor fi trecut în baza hotărârilor executorii a comisiei județene sau a curților de apel și în virtutea legii fără orice alt document pe „Banca Agrară“, libere de orice sarcini, taxe sau timbre. Sâtenii împărțiți cu pământ vor plăti însă timbrele și taxele de transcriere normale în legile în vigoare, atât după prețul imobilelor primite cât și după restul prețului de cumpărare înscris în tabulatul în favoarea băncii.

§ 50.

Indată ce prețul exproprierii va fi stabilit în mod valid și sâtenii vor fi întrați în folosință „Banca Agrară“ va calcula prețul de vânzare a imobilelor și îl va repartiza pe nouii proprietari.

§ 51.

„Banca Agrară“ nu va putea cere altă garanție pentru prețul imobilelor preluate sâtenilor decât răspunderea personală a aceluși împărțit și asigurarea hipotecară prin imobilul predat.

Capitol IV.

Dispozițiuni de executare.

§. 52.

Toate actele și transmisiunile fără nici o excepție privitor la expropriere precum și toate actele judiciare și extrajudiciare făcute în executarea dispozițiilor privitoare la exproprierea acestor decret-lege sunt scutite de orice taxe și timbre. Actele și transmisiunile, actele judiciare și extrajudiciare făcute în scopul împărțirii pământului vor rămâne și mai departe supuse la taxele și timbrele legale.

§. 53.

Instrucțiunile și regulamentul de aplicare întocmit de Resortul de Agricultură vor completa și lămurii în așanvte dispozițiunile prevăzute în acest decret lege. Toate legile și regulamentele contrare decretului-lege de față sunt și rămân abrogate.

§. 54.

Acest decret-lege va fi supus ratificării ulterioare a corpurilor legislative a României întregite.

§. 55.

Șefii Resorturilor de Agricultură, Finanțe și Justiție sunt însărcinați cu ducerea la îndeplinire a prezentului decret-lege.

Răscoala din Rusia contra bolșevicilor.

În ziua de 6 August populația civilă a satelor Tazlık și Puton (regiunea sud Grigoriopol pe malul stâng al Nistrului) sătulă de teroarea bolșevicilor și pentru a salva grânele pe cari aceștia voiau să le rechiziționeze s'a resculat contra lor reușind să-i alunge din sat.

În satele Toknozijs, Toja și Krasnaja Ionca (20 km. vest Tiraspol) victimele cauzate cu coazia ultimei răscoale contra bolșevicilor n'au fost înmormântate încă, iar populația acestor sate, în majoritate femei și copii, cer mila noastră spre a-i primi la noi.

În direcția satelor Malajeszti și Ploscaja (nord Tiraspol) continuă luptele între bolșevici și populația civilă care luptă cu topoarele, deoarece au terminat munițiile pentru arme.

În ultimul timp purtarea bolșevicilor față de populația civilă a satelor și orașelor a devenit cu totul agresivă, prin nenumerate jafuri și omoruri comise. Astfel în ziua de 4 August în satele Krasnaja Koka (20 km. vest Tiraspol stânga Nistrului) bolșevicii voină să rechiziționeze cerealele și vitele locuitorilor din sat, aceștia s'au împotrivit a le da și astfel s'a încins lupta între populația civilă și bolșevici. Lupta a durat 2 ore, în care timp bolșevicii au tras cu tunurile și mitralierele asupra resculaților.

Deasemenea la Odessa populația civilă este resculată contra bolșevicilor. Acum câțva timp un batalion de marinari cu efectiv de 1300 oameni sub comanda unui oarecare Stavrodupal au plecat din oraș spre frontul ucrain petlijurist. Batalionul a fost aproape complet nimic în lupte din cauză că soldații plecașeră pe front numai cu câteva cartușe. Resturile batalionului s'au refugiat la Odessa. Aici tribunalul

revoluționar i-a condamnat la moarte executând într-o noapte 180 din ei, dintre cari chiar răniți în luptă. Din această cauză populația s'a revoltat manifestând pe străzi și strigând „jos bolșevicii“, „jos ovreii“.

Bolșevicii au încunjurat orașul iar pe străzi au trimis patrulă. Sunt informațiuni că atât în Odessa cât și în satele din împrejurime ar fi isbucit revoluția contra bolșevicilor.

Alegerile din Transilvania.

Către alegătorii partidului național!

Alegerile din toamna aceasta au o însemnătate covârșitoare pentru dezvoltarea vellei noastre de stat. Ele sunt în același timp, cele dintâi alegeri care se fac sub stăpânire românească. Este firesc, prin urmare, ca fiecare Român să aibă dorința de a se folosi de dreptul său de vot

Intrucât drept de vot nu pot avea decât aceia care sunt luați pe lista alegătorilor, rugăm pe fruntași de pretutindeni al partidului național să se îngrijească fără întârziere, ca din aceste liste să nu lipsească nici un alegător care face parte din partidul nostru.

Listele alegătorilor sunt afișate la primăriile comunale, și pot fi văzute și controlate de oricine, în zilele de 15—25 August. Fiecare cetățean cu drept de alegător își poate prezenta, cu aceasta ocazie, observațiunile sale, fie în scris fie în grai viu, la biroul acelei primării, alăturând și dovezile necesare.

Pentru un control mai sigur învidim pe partizanii noștri din fiecare comună, să aleagă dintre ei câte doi oameni de încredere, cari să cerceteze lista alegătorilor, în numele lor.

Comisia electorală centrală a partidului național rom.

Dela Tribunal.

La tribunalul din Sibiu sau pertractat Luni 11 August a. c. două procese interesante:

Un soldat, reintors după 3 ani din Rusia își gesește familia sporită cu un mic prichindel, pentru care cere divorț de soție.

Mama recunoaște, că bobocelul a răsarit fără știrea soțului. Judecătorul aspru suără sentința cerând că bărbatul să dovedească cu martori, cari trebuie să știe de obârșia prichindelului.

Al doilea proces nu tocmai obicinuit pe la noi, este protestarea concluzelor unei adunări generale, ținute anul trecut de o bancă din apropierea Sibiului, pe motiv că ar fi fost falsificată lista pașionărilor. Cărți și mărturii dovedesc că conducătorii institutului au făcut falsificări ordinare, ca să aibă mai multe voturi și să și scoată candidații în Direcțiune.

Tribunalul a amânat sentința, ca se aște, pentru cine au votat cei cu voturile ilegale? Eroul dramei, care era de față, zimbește ca și când ar zice: am văzut eu și altele mai cu moțuvoi scap eu și de asta.

Sibiu, la 12 August 1919.

Costa Foru,
preș. de tribunal, România.

Dare de seamă

asupra încașării și cheltuelilor avute cu albumul oferit dlui general Traian Moșoiu din partea femeilor române din Sibiu și jur.

Intrate:

Colecta trei Felicia Rațiu și dnei Vera Bohățel cor. 1596	
Colecta dnei Livia Fruma „ 744	
„ „ Pulcheria Smigelschi 414	
„ „ Eugenia Tordoșan 400	
„ „ Eugenia Bucșa cor. 312	
„ „ Victoria Boiu „ 300	
„ „ Olivia Deleu „ 240	
„ „ Virginea Dordea „ 220	
„ „ Elvira Comșa „ 255	
suma întreagă cor. 4481	
eșite „ 2893	
rest cor. 1588	

Suma aceasta a fost depusă la „Albina“

Livia Fruma, m. p.
casieră.

Verificat și găsit în ordine:

Felicia Rațiu, m. p.
Victoria Boiu, m. p.

Știri diferite.

— Dl. Iuliu Munlu, președintele Consiliului Dirigent, întorcându-se dela București, unde a luat parte la un sfat ministerial și a fost primit de Regele, a plecat la Șimleul-Silvaniei, pentru a petrece câteva zile în mijlocul familiei și a se odihni după muncă grea și neîntreruptă de mai multe luni.

— Regele a semnat decretul prin care dl. Buzdrgan a fost ridicat la rangul de primpreședinte al Curții de Casație în locul dlui Corneliu Manolescu Râmniceanu care a împlinit limita de vârstă.

— Dl. Ferebide, ministru de interne a fost în zilele trecute în Sibiu, de unde a plecat la Alba-Iulia.

— Béla Kuhn a trimis în strălănită 50 milioane coroane prin contrabandă între alte 35 kg. aur și 30 lazi obiecte de valoare.

— Cu adâncă durere aducem la cunoștința prietenilor și cunoșcuților, că iubitul nostru fiu și frate, Aurel Morusca, funcționar la Institutul de credit și economie „Lumina“ din Sibiu a trecut la cele veșnice și a fost înmormântat în 12 August a. c. în cimitirul bisericii ortodoxe din Craiova.

Mama și frații.

— Zilele acestea a apărut o importantă lucrare „Călăuză orașului Chișinău“ cu istoricul și planul orașului.

— La Brașov a apărut un ziar cercetaș redactat de cercetașii din tabăra din Brașov cu titlul „Prietenia“. Tot la Brașov apare o revistă demvorașă: „Ghimpele“.

Lupte victorioase la Nistru.

Comunicat oficial din 14 August.

FRONTUL DE EST: Schimb de focuri în sectorul Piklok, Lugosar. O încercare de trecere în dreptul Lugosarilor a fost respinsă cu focuri, asemenea a fost respinsă cu focuri încercarea de fraternizare a inamicului cu un post român în sectorul Obsenți. Până în seara de 12 August cu prilejul operațiunii întreprinse între insula Carolina (la gura Nistrului) s'au mai capturat încă următoarele materiale: 7 tunuri 76 2 mm., 2 obuziere de 120 mm., 27 antitunuri, 15 chesoane. Obuzierile și tunurile sunt în bună stare.

FRONTUL DE VEST: Prețutindeni liniște. Trupele noastre au ajuns la Vest de Budapesta pe linia: Szent—Endre, la dreapta Dunărei, Székesfehérvár—Abony.

Marele Cartier General.

Comunicat oficial din 15 August.

FRONTUL DE EST: În sectorul Pieloc-Lugtar, o încercare de trecere a Nistrului, în dreptul Lugosarilor a fost respinsă cu mitraliere. Tot asemenea încercările de fraternizare ale inamicului cu un post român.

Până la 12 August s'a capturat următoarele materiale de războiu: 7 tunuri cu tragere lungă, 2 obuziere 120 mm., 27 tunuri de alt calibru, 76 mitraliere, 1500 prizonieri. Armele au ajuns în mâinile noastre în stare bună, încât au putut fi întrebuințate contra inamicului.

FRONTUL DE VEST: Prețutindeni liniște. Trupele noastre au ajuns la Vest de Budapesta pe linia Szent—Endre—Székesfehérvár—Abony.

Marele Cartier General.

Pedepse binemeritate.

Curtea Marțială a Comandamentului Trupelor din Transilvania a pronunțat următoarele sentințe în zilele de 11 și 12 August a. c. pentru nepredarea sau ascunderea armelor:

Ményhart György, 9 luni închisoare și 1000 lei amendă. Székely Kelemen, una lună închisoare și 500 lei amendă. Iclendi Károly, șase luni închisoare. Baier Ioan, patru luni închisoare și 300 lei amendă. Vancea Nuc, trei luni închisoare.

Aviz.

Afișarea listei alegătorilor a orașului Sibiu pentru adunarea Deputaților și pentru Senat va fi afișată în expeditul magistratului și fiecare cetățean cu drept de alegător o poate vedea în zilele din 15—25 August 1919 în oarele de oficiu (7—1) zilelor de lucru și dacă află, ca cetățeni îndreptățiți după lege n'ar fi luați în listă, sau au fost trecuți în listă astfel de cetățeni, cari după lege n'au drept de alegător, sau nu și-l pot exercita,

poate reclama fie verbal, fie în scris pe lângă prezentarea dovezilor de lipsă.

Sibiu, 14 August 1919.

Magistratul ordșenesc.

Informațiuni

Aviz școlar! Din partea Direcțiunii școlilor primare de stat din Sibiu se aduce la cunoștința publică, că înscrierile la aceste școli se efectuează în zilele de 2—5 Septembrie a. c. de la oarele 8—12 a. m. și 2—5 p. m. și anume: la școala primară centrală de stat, în cancelaria Direcțiunii școlare din strada Urezeului nr. 13, iar la școala primară de stat de pe livada Conrad în cancelaria școlii respective. În 1 Septembrie însă se vor ține examenele de emendare și private. Drept aceea sunt poftiți toți p. t. părinți, tutori etc. cari doresc a și da copilul la școala noastră, a se prezenta cu el la locul și terminul indicat, aducând cu sine următoarele documente: 1. Extras de botez. 2. Atestat de vaccinare. 3. Testimoniu școlar. Începerea prelegerilor se va anunța la timpul său prin ziarul Sibiu, 20 August 1919. Direcțiunea.

Publicațiune. Târgul de vite al comunei Orlat se va ține Joi în 28 August st. n. a. c. (în ziua de sf. Marie). Primăria comunală.

Publicație. Comuna Magdă în arândă prin licitație pășunatul de toamnă pe anul 1919/20 în ziua de 31 August a. c. la 2 oare d. a. Condițiunile se pot vedea în cancelaria comunală. Magdă 10 August 1919. Primăria comunală.

Congresul stuparilor. În 1—10 Septembrie a. c. se va ține Congresul stuparilor din toată România în Iași. Să vor țina vorbiri interesante și instructive din ramul stupăritului. Cei-ce vor să lua parte călătoresc cu preț redus de 75%, dar se grabează a scrie după bilet de călătorie cu preț redus la dl D. M. Popovici în Iași Str. Păcurari Nr. 18. Va fi și o expozițiune din ramul stupăritului. A. Vlad.

Știri școlare. Se aduce la cunoștința publică, că în vederea greutăților împreunate cu frângerea localurilor de școală, cu numirea și detașarea personalului didactic precum și a altor nevoi de ordin școlar și didactic, învățământul public în școlile aparținătoare statului român din Transilvania, Banat și părțile ungarene, se va începe la 1 Octombrie a. c.

Pentru invalizii militari. Ministerul de război a aprobat ca toți invalizii de război cari au făcut parte din fosta armată austro-ungară să fie clasați de comisiile medico-militare după norme stabilite prin legea și regulamentul relative la reformarea și pensionarea gradelor inferioare iar în ceea ce privește drepturile lor la pensie sau ajutor se vor stabili de către autoritățile locale. Toți invalizii de război se vor prezenta de îndată ce vor fi chemați la cercurile de recrutare respective pe lângă care va funcționa câte o comisiune medico-militară. Ofițerii invalizi se vor prezenta numai la președintele corpurilor de armată VI (Cluj) și VII (Sibiu) când se vor constitui comisiunile numite de minister în acest scop.

Pentru invalizi grade inferioare lucrările vor începe de îndată.

Repatrierea prizonierilor. Pentru a urgita repatrierea prizonierilor de război, Consiliul Dirigent român a dispus conscrierea tuturor acelor soldați cari se mai află încă în prisoare. Locuitorii orașului nostru și căror membri de familie nu s'au întors încă din prisoare sunt rugați a să anunța ducând datele de lipsă la Magistrat (secția militară) str. Măcelarilor Nr. 4, ușa 5, până cel mai târziu la 31 August. Totodată au a se anunța și acei prizonieri de război și internați reînțorși acasă, cari au servit în armata română și au fost făcați prizonieri sau internați de puterile centrale (Austro-Ungaria, Germania, Turcia și Bulgaria).

Sărbătorirea armatei la Chișinău. S'a sărbătorit în Chișinău înălțarea trupelor noastre și intrarea lor în Budapesta. Au fost făcute cu un entuziasm deosebit al întregii populații cum nu s'a mai văzut. Zece mii de cetățeni au luat parte. Orașul a fost pavozat și un detașament de infanterie și cavalerie cu muzici au străbătut calea principală Alexandru Cel Bun, în ovațiunile numărului public care acoperea cu flori vitejii și cuminți noștri opteni. Scurte și entuziaste cuvântări a adresat mulțimii de dl Cugureanu la ministerul Basarabiei, de dl Halipa la partidul țărănesc dl Munteș Râmnic la primărie și tot acolo de dl Crihan în numele tineretului luptător din Statul Țării. A răspuns tuturor frumos și energic, colonelul Haritonovici, comandantul detașamentului. În uralele zguduitoare ale soldaților și cetățenilor cari aclamau pe M. S. Regele și România Mare.

Holera la Constanța. Față de cazurile de holera ivite la Constanța pe un vapor ce sosise din Rusia, Direcția generală a serviciului sanitar a luat următoarele măsuri generale. Călătorii sosiți din Sevastopol, Constantinopol și Smirna localități contaminate de holera nu pot intra în țară decât prin punctele Constanța, Galați și Giurgiu. Pe de alta parte s'au luat măsuri de dezinfectarea tuturor hamărilor și lucrătorilor din susțesele porturi.

Infrângerea bolșevicilor. Armata voluntară și garda verde au zdrobit copleșit pe bolșevici la Ingermanland capturând 58 de tunuri, 500 pe mitraliere, 2 trenuri blindate și 18.000 de prizonieri.

Circulația de trenuri. Se speră că până la sfârșitul lunii să se poată restabili, într-o măsură apreciabilă, circulația pe linie de drum de fier din vechiul regat. Aocara grație, unui număr considerabil de locomotive și vagoane, luate dela unguri și care fuseseră furate de aceștia din România, în timpul cît țara noastră a fost ocupată de puterile centrale. Se crede că se va putea înființa cel puțin două trenuri pe zi, pe fiecare linie principală.

Apollo-Bioscop. 24. 25. August Victima jelozei, Dramă Americană în 4 acte cu Edith Williams. 26. 27. August Henny Porten cel mai nou film al acestui sezon. În curând: Falsificațiunea Checului, Dramă Detectivă în 3 mari acte.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Cenzurat de: Bratu.

Nrul: 4502/1919.

Concurs.

La Poliția de Stat din Târgulmureș sunt șasezeci posturi vacante pentru sergenți de stradă, cari pot fi ocupate imediat, salar începător vor primi 15 coroane solda zilnic, salariile se vor rezolva definitiv în cel mai scurt timp conform ordinului Consiliului Dirigent. Toți aceia cari doresc a ocupa acest post, să se înainteze cererea către șeful poliției de stat Târgulmureș, scris cu mână proprie, alăturând extrasul de boțez, testimoniu de moralitate vizat prin preotul român din loc, să pretinde limba română în scris și verbal, încât e posibil să se perzite fiecare în persoană.

Târgulmureș la 9. August 1919.

Popa
șeful poliției.

Nrul. 510/919.

Publicațiune.

Comuna Selimbar esarândează pe calea licitației la 31 August a. c. după amiază la 3 ore crâșma comunală pe 3 ani.

Asupra condițiilor de licitație da primăria deslușirile necesare.

Selimbar la 10 August 1919.

Primăria Comunală.

Nrul. 511/919.

Publicațiune.

Comuna Selimbar esarândează la 31 Auguste a. c. după amiază la 3 ore pașuni comunale anume „Malta neagră” și „Hușea” în calea de licitație.

Asupra condițiilor de licitație da primăria deslușirile necesare.

Selimbar la 10 August 1919

Primăria Comunală.

Publicare.

Comuna Foledea, piasa Nocrichiu, da pe calea licitației publice arânda de vânat în 31 August a. c. la 2 ore p. m. în Cancelaria comunală, pe timp de 6 ani.

Prețul strigării 100 cor.

Deslușirile de li. să să pot primi dela Primăria comunală.

Primăria Comunală

No. 541/919

Publicațiune.

Comuna politică Cașolț exarândează localul de cercumă de sub No. canal 7 pe 3 ani începând cu ziua de 1 Ianuarie 1920 până la 31 Decembrie 1922 pe calea licitației publice ce să va ținea în ziua de 31 August la 2 ore p. m. în cancelaria comunală.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în cancelaria comunală.

Cașolț, la 11. August 1919.

Primăria Comunală.

Publicare.

În comuna Alțira să ține târgul de vite în 29 și de marfă în 30 l. c.

Primăria Comunală.

2 învățăcei

caut pentru prăvălia mea de tot soiul de mărfuri. Condițiunile să servească 4 ani dela intrare, pe durata cărora eu mă îngrijesc de toată întreținerea lor: vîpt, locuință, în brăcămintele. Afară de aceasta pentru tot anul depun pe seama lor câte 1000 Cor. la Asociația Com. români din Ardeal, Bănaț, Crișana și Maramureș la care sumă totală vor avea drept când își vor începe cariera de comercianți de sine stătători.

Petru Bârsan

mare comerciant în Bozovicu
(Județul Carașseverin)
președ. Asociației Comercianților Rom.

Au sosit mărfuri de **manufactură, coloniale și fierărie**, importate direct dela vapoare de vechea Firmă

Ilie Floașiu, Mercurea

și se vînd cu cele mai ieftine prețuri.

Pânzării, cu prețul dela 6 $\frac{1}{2}$ Lei în sus după cum e lățimea și calitatea, Țesături, țesături și stoffe de Lână, Cretoane, Catifea, Ață, Bătăte și Satin.

Cafea cu boabe cu 14 și 16 Lei klg. **orez Japan 15 Lei klg.** Săpun, Piperlu, Paprică Masline, Stalide, Mandule, Peatră vînată etc.

:: Căse de drôt și Căse de opinci. ::

En gros și detail.

La Depositul Mașinilor dela

Reuniunea Economică Săsească Ardeleană

SIBIU, Strada Sărei Nr. 22

se află de vânzare în deposit cu preț convenabil:

Toate felurile de pluguri, grape de fier, mașini de sămănat, mașini de cosit iarba, greble de fân, mașini de taiat rapi, și alte mașini și unelte economice de felul acesta. Mai departe hârlețe de fier, lopiți, potcoave, sarmă pentru legat fân, cingătoare de șpargă, etc., etc. Fiecare agricultor înainte de a cumpăra să meargă să vadă lucrurile acolo.

Copil de școală

din familie cult, se primesc cu toată întreținerea sau și fără, într-o familie inteligentă. Sibiu, Strada Iernă (Wintergasse) Nr. 1.

Două garnituri

complete de tractor cu abori, cor. 25000. Una garnitură completă cu benzină 12 Hp. cor. 30.000. Una Hp. complet cu benzină, cor. 32000. Un motor Diesel 35 Hp. cor. 39.000.

Adress Meynd.

Sighișoara, Str. Baner -Nr. 34.

Un băiat

priceput și cu creștere bună, în etate de 14 ani, se primește să învețe tipografia. A se adresa la tipografia „Foala Poporului” în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12.

Servitor!

La librăria „Foala Poporului” se primește un servitor harnic și de omenie.

Roza Gergely, Sibiu
Nicolae Măsar, mecanic
logodit.

Se cumpără

4-5 mașini și 2 lupuri de scărmanat lână precum și câteva mașini de tors, mașinile pot fi și uzate. Oferte împreună cu prețul costului să se adreseze la: Gheorghe Stoita, Orlat 305

O domnișoară

cultă, cu praxă de cancelarie, se primește în birou la „Foala Poporului”.

Calfă de morar,

se primește imediat, să fie învățat la morară. A se adresa la George Balteș, arendaș și morar în Mohu, județul Sibiu.

Nrul. 741/1919.

Se caută

spe predarea unor documente de încredințate o sumă

Saveta Constantin

afirmative din Bendorf care însă acolo e necunoscută. Cine cunoaște persoana cu acest nume să rugați a se adresa la adm. ziarului „Foala Poporului”.

Casă de vânzare

În strada Wachman Nr. 52. Cine dorește să o cumpere, să se adreseze la Ioan Parța în strada Wachman Nr. 27.

Mașină de scris

sistem „Jost”, provăzută cu toate utensiile necesare, folosită puțin, se află de vânzare la Administrația „Foala Poporului”.

Cine știe ceva?

— Despre Ioan Bogdan, Rîusadului, din Regimentul 31, comp. V., Feldpost 43. D'ispărut în 23 August 1914. Este rugat cel ce are vre-o știre oarecare să binevoiască a-i scrie la Ana Ioan Bogdan în Rîusadului Nr. 72, județul Sibiu (p. Clisădie).

— Despre Petru Mania, fost prizonier în Siberia, în localitatea Mocrovoșeoșe din gubernia Tabolski, — să scrie fratelui său Ioan Manea filărul, din comuna Vaca, p. u. Brad, jud. Hunedoarei. Cel ce va jace cunoscut ceva despre dânsul va căpăta o cinste frumoasă.

— Despre Simeon Dragoman din Țichindeal, a servit în Regimentul 22, Comp 6, poșta 435, în anul 1918, luna 1 a plecat la Trieste, de atunci nu mai este nici o știre despre el. Dacă cineva știe ceva, este rugat a scrie tatălui său Dragoman Simeon în Țichindeal, Nr. 119, p. u. Nocrich, jud. Sibiu.

— Despre Ilie Topârcean, din Ludoșul-mare, a servit la Regimentul 23 de honvezi și ajuns prizonier în 1915 la Ruși. Cine știe ceva se binevoiască a înștiința pe șeful sa Miria Topârcean în Ludoșul mare, jud. Sibiu.